

'Samen doorpakken voor schoon oppervlaktewater'

Op maandag 28 november is het nieuwe Afsprakenkader water en glastuinbouw 2023-2027 ondertekend door vertegenwoordigers van de glastuinbouw, de Hoogheemraadschappen Delfland en Schieland & Krimpenerwaard, provincie Zuid-Holland en relevante gemeenten.

Jacco Vooijs (Glastuinbouw Westland) is er blij mee en noemt het belangrijk om samen door te pakken voor schoon oppervlaktewater.

Een nieuw afsprakenkader was nodig, omdat het afsprakenkader voor de jaren 2019-2022 nu afloopt. Tuinbouwvoorman Jacco Vooijs, die het document samen met Ilone Ammerlaan ondertekende namens de sector, stelt vast dat de gebiedsge-

Jacco Vooijs tekent namens Glastuinbouw Westland. (FOTO: PR)

richte aanpak die daarin centraal stond goed heeft gewerkt. "Het is een effectieve methode gebleken om de waterkwaliteit fijnmazig te kunnen meten, overschrijdingen van concentraties te kunnen herleiden naar bronnen, de dialoog aan te gaan met ondernemers en ze waar nodig ondersteuning te bieden", zegt hij. "De nadruk lag op bewustwording en het samen oplossen van structurele en incidentele knelpunten. Van strenge handhaving was eigenlijk nauwelijks sprake."

Kwaliteitsverbetering

Dat die methode vruchtbaar was, viel af te lezen uit de gestage daling van de concentraties nutriënten (stikstof en fosfaat) en gewasbeschermingsmiddelen in het water. Je meet de waarden in het water dat een gebied binnen-

komt, je doet hetzelfde op het punt waar het water een polder of tuinbouwgebied verlaat en je meet op strategisch gekozen punten binnen het gebied. Vooijs: "Uit de rapportages van de waterschappen blijkt dat de waterkwaliteit tot 2020 flink is verbeterd. Sinds 2020 echter zien we weinig vooruitgang meer. Uit de bemonstering en analyses blijkt dat er op kleine schaal nog steeds emissies plaatsvinden vanuit de bedrijven naar het grond- en oppervlaktewater. Daar moeten we snel de vinger achter zien te krijgen, want de doelstellingen die in de Kaderrichtlijn Water zijn neergelegd voor 2027 moeten wel worden gehaald."

Het nieuwe Afsprakenkader zet daar op in. De afspraken voorzien in extra inspanningen op drie sporen: Kennis, Communicatie, Handhaving. Extra inzet op kennis heeft onder andere betrekking op het beproeven van innovatieve meettechnieken waarmee normoverschrijdingen nauwkeuriger zijn te herlei-

den tot individuele bronnen. Vooijs noemt environmental DNA (eDNA) als voorbeeld. Ook wordt de herkomst van oude middelen in het oppervlaktewater uitgezocht. "Van de meeste oude middelen is het immers niet logisch dat ze nog worden gebruikt, maar Hoogheemraadschap Delfland meet ze wel in het oppervlaktewater. De oorzaak daarvan moet worden achterhaald", vindt Jacco Vooijs.

Spoorzoeken met DNA

Wanneer er ergens een piekbelasting van een ongewenste stof wordt gemeten in combinatie met een verhoogde concentratie van gewas- en ras-specifieke DNA, wordt het eenvoudiger om specifieke bedrijven als waarschijnlijke bron te benoemen en gericht op zoek gaan naar de mogelijke oorzaak of oorzaken van overschrijdingen. Er hebben al wat verkenningen plaatsgevonden, maar om dergelijke technologie te toetsen en breder toepasbaar te maken, is aanvullend onderzoek nodig.

De besturen van het Afsprakenkader Emisieloze kas hebben hun samenwerking verlengd tot 2027. (FOTO: PR)

Er worden enkele projecten opgetuigd, waaraan zowel de overheid als het bedrijfsleven financieel bijdraagt.

Er gaat ook geld naar communicatie om ondernemers geïnformeerd en alert te houden. Vooijs: "De website van Glastuinbouw Waterproof wordt doorontwikkeld en het onderzoek naar lekstromen is bijna afgerond. Dat onderzoek draagt weer bij aan de bewustwording bij ondernemers dat er ongemerkt toch lekstromen kunnen ontstaan, of kunnen zijn. We moeten telers helpen om lekverliezen op het eigen bedrijf te traceren en te verhelpen."

Over handhaving merkt de be-

langenbehandler op dat deze strenger zal worden. "Tot nu toe is er in goede harmonie samengewerkt tussen waterschappen, bedrijven en overige partijen. Tijdens de onlangs gehouden controles die het Hoogheemraadschap Delfland in haar werkgebied organiseerde, bleek echter ook dat het hier en daar nog steeds mis gaat. Er is inmiddels zoveel gezegd en geschreven over bewustwording en de noodzaak van zorgvuldig handelen, dat de tijd van coullance voorbij is. Nalatigheid en onzorgvuldig handelen zullen dus eerder behoort gaan worden dan in het verleden. Dat lijkt me terecht."

Minister Adema (LNV) neemt petitie glastuinbouw in ontvangst

Tijdens het bezoek dat minister Adema van LNV op woensdag 30 november bracht aan de glastuinbouw in het Westland, kreeg hij van voorzitter Adri Bom-Lemstra van Glastuinbouw Nederland een petitie aangeboden. Afgelopen weken is die petitie 6.319 keer ondertekend.

Bij de overhandiging benadrukte Adri Bom-Lemstra het belang van het eerder die dag ondertekende Energieconvenant en de noodzaak om samen te werken in de energietransitie. Zij liet niet na te benadrukken dat veel ondernemers in zwaar

weer zitten als direct gevolg van de hoge energieprijzen. Doel van de petitie was niet voor niets het verzoek aan de overheid te komen met oplossingen voor de impact van de hoge energieprijzen voor de glastuinbouw. Ondernemers willen door met de energietransitie. Zonder oplossingen voor de korte termijn verdwijnen het perspectief voor de lange termijn, de energietransitie en een fossielvrije glastuinbouw uit beeld.

Verbinding

Tijdens een lunch in het World Horti Center in Naaldwijk sprak minister

Adema met vertegenwoordigers van verschillende organisaties uit de sector. Ook zij benadrukten richting de minister de belangrijke rol die voor de glastuinbouw is weggelegd in de energietransitie van Nederland. Ook de verduurzamingsopgave waar het glastuinbouwcluster zelf voor staat kwam aan bod. De wil om te verduurzamen is er absoluut. De mogelijkheid echter nog niet voor iedereen. Concrete vragen van aanwezige ondernemers aan de minister liepen uiteen van het te hoge minimum en te lage maximum bij regelingen tot de situatie rond geothermie

in Limburg. Veel regelingen van de overheid worden door telers als onwerkbaar ervaren. Telers willen samen met het Rijk de cruciale duurzaamheidsslag kunnen maken. Zij vragen de minister daarom niet om geld, maar om duidelijkheid voor de toekomst. Adri Bom-Lemstra zei in een reactie op het bezoek van minister Adema blij te zijn: "Door samen te werken kunnen kennis, inzet en het innovatief vermogen van de sector worden benut en ondersteund. Dat geldt niet alleen op gebied van energie, maar bijvoorbeeld ook voor het thema gewasbescher-

Minister Piet Adema spreekt de aanwezigen toe. (FOTO: THIERRY SCHUT)

ming. Daarbij rekenen we als glastuinbouw op een stabiel beleid van de overheden, alleen dan kan de sector goede plannen en stappen maken."

Burgemeester Bouke Arends gaf de minister mee dat nergens ter wereld zo efficiënt en innovatief wordt geteeld als in zijn gemeente.

Column

(FOTO: GJ VLEKKE)

Donkere dagen voor kerst?

Toen ik gisteren naar buiten keek, zag ik de paarse gloed vanuit de kassen de lucht boven het Westland verlichten. "Het 'Westerlicht' is er nog", dacht ik bij mijzelf. Donkere wolken hebben zich samengepakt boven veel glastuinbouwbedrijven. De hoge energiekosten hebben ertoe geleid dat er veel minder wordt belicht. Het is niet rond te rekenen. SON-T lampen zijn plotseling achterhaald en worden in sneltreinvaart vervangen door LED. Wat er gebeurt met belichting is wellicht typerend voor de hele sector. Hier en daar gaat het licht uit. Soms tijdelijk, maar soms ook permanent. Zakelijke en persoonlijke drama's spelen zich af. Het is goed daar aandacht voor te hebben. Maar ik zie

tijdens deze crisis toch vooral de kracht van de Westlandse glastuinbouwondernemers. Niks 'kwarren', maar schouders er onder, schakelen, aanpassen en innoveren. Het is voor veel bedrijven zonder meer lastig, vooral in de sierteelt. Op korte termijn zou grotere financiële steun vanuit Den Haag zonder meer welkom zijn. Als je rood staat, kun je immers niet vergroenen. De sector wil echter vooral dat de energietransitie niet stilvalt door overheidsbeleid dat de verduurzaming tegenwerkt en bedrijven weer 'aan het gas' laat gaan, zoals de aan de gasprijs gekoppelde SDE-subsidie. Deze crisis is ook een kans om versneld te verduurzamen, mits die kans wordt geboden. Daar zet Glastuinbouw Nederland zich met haar leden voor in. Ondernemers willen een betrouwbare overheid en zoeken perspectief; licht aan het einde van de

tunnel zullen we maar zeggen. Op basis van gesprekken met tuinders, ben ik overtuigd dat nog vele kerstmismissen na deze het licht van de Westlandse tuinbouw blijft schijnen. Juist in het Westland! Warmte Systeem Westland komt tot stand, we werken aan centrale waterzuivering en het gebruik van effluent als gietwater, enz. Er is dus ook positief nieuws. In het Westland kan het en gebeurt het ook! Ik ben dan ook overtuigd dat de glastuinbouw de kracht van het Westland blijft. Het licht in de kassen blijft zeker branden. Het is misschien wel een ander licht, waardoor de schermen langer gesloten kunnen blijven en het met Kerstmis iets donkerder lijkt. Maar dat is schijn. In de kas is het nog steeds licht. Ik wens u gezellige en verlichte feestdagen!

Hans van Geest, Regiocoördinator Zuid-Holland

Meldpunt misstanden Glastuinbouw
E: info@glastuinbouwwestland.nl, T: 06 10 35 83 91 (Jacco Vooijs)

Advertentieverkoop via West Media, tel. 0174 - 62 42 12
of advertentie.hhw@uitgeverijwestmedia.nl

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland.
www.glastuinbouwwestland.nl
info@glastuinbouwwestland.nl

Santen & Gasille. Makelaars en adviseurs met verstand van heel veel zaken.

U wilt een agrarisch bedrijf kopen of verkopen. Of een ander landelijk object. Als mkb'er zoekt u een nieuwe locatie voor uw bedrijf. Uw tuinbouwbedrijf kan een financiële injectie gebruiken. Of u heeft geld achter de hand en u zoekt een belegging. Verschillende situaties, één makelaar en adviseur: Santen & Gasille. Gespecialiseerd als we zijn combineren we expertise van glastuinbouw, finance en bedrijfshuisvesting onder één dak. Met medewerkers die experts zijn in hun vak en u van A tot Z begeleiden. Benieuwd wat we met onze kennis van zaken voor u kunnen doen? Neem vrijblijvend contact op.

Uw partner in glastuinbouw en vastgoed

SANTEN & GASILLE
MAKELAARS & ADVISEURS

Oude Liernolenweg 3, 2678 MN De Lier
0174 - 511 300 • bedrijven@santen-gasille.nl
www.santen-gasillebedrijven.nl

